

Magazine

PROEFDIERVRIJ

Nieuw plastinatieproject

Zal ik iets **DOEN**
of zal ik iets **NALATEN**

**‘Proefdiervrij onderzoek
is een win-win situatie’**

Interview met dr. Robert Passier

Nummer 1, 2015

Over Proefdiervrij

Stichting Proefdiervrij werkt, samen met bijna 50.000 donateurs, aan een toekomst zonder proefdieren. Steeds meer mensen raken er van doordrongen dat proefdieren daadwerkelijk kunnen worden vervangen door de ontwikkeling van proefdiervrij onderzoek.

Het ontwikkelen van proefdiervrij onderzoek vereist een nieuwe en creatieve benadering van oude vragen. Wetenschappers, ondernemers, de overheid en de maatschappij moeten openstaan voor innovatieve onderzoeksmethoden en zich hiervoor inzetten. Het is heel goed mogelijk om in de toekomst proefdieronderzoek overbodig te maken wanneer iedereen de handen ineen slaat om nieuwe, innovatieve technieken te ontwikkelen en toe te passen.

Lees het Proefdiervrij Magazine digitaal

Wilt u ons magazine niet meer per post ontvangen, maar lezen op het beeldscherm?

Mail dan uw adresgegevens naar receptie@proefdiervrij.nl met in de onderwerpregel 'magazine voortaan digitaal'. Geef in deze mail voor de zekerheid ook uw huisadres door. Voortaan ontvangt u dan de laatste informatie in onze nieuwsbrief met een link naar het nieuwste magazine.

Wij vinden het tijd voor proefdiervrije technieken!

Colofon

Proefdiervrij Magazine verschijnt vier keer per jaar en wordt gratis toegezonden aan de donateurs van Proefdiervrij.

Redactieadres

Stichting Proefdiervrij
T.a.v. Redactie
Groot Hertoginnelaan 201
2517 ES Den Haag
Tel. 070 - 306 24 68
KvK: 27183084
Rekeningnummer Triodos:
IBAN: NL30TRIO0254649718
BIC: TRIONL2U
redactie@proefdiervrij.nl
www.proefdiervrij.nl

Foto cover

Dreamstime

Concept

TIM Dialogue Marketing

Vormgeving en productie

Drukproef

Blinden en slechthzienden

Proefdiervrij Magazine wordt ook uitgegeven op Daisy cd.
Bel voor informatie naar
Els Roberti, Proefdiervrij,
070 - 306 24 68

DIT MAGAZINE IS GEDRUKT OP FSC PAPIER

Foto: Dreamstime

Op de voorkant van dit magazine

Op de voorkant van dit magazine dit keer geen witte muizen, de soort die het meest in laboratoria wordt gebruikt, maar een muis in het wild. In dit magazine belichten wij verschillende vormen van onderzoek die ervoor gaan zorgen dat steeds meer proefdieren worden vervangen.

Marja met Gasti

Voorwoord

Als je vernieuwend onderzoek sponsort, moet je een tijdje wachten op de resultaten. Natuurlijk hebben we u tussentijds al verteld over de vorderingen van het 3 dimensionaal longmodel en van het botmetastase model. Maar nu zijn de eindresultaten beschikbaar. En dan zie je ook weer nieuwe mogelijkheden om met onderzoek zonder proefdieren verder te gaan.

Onderzoek mede mogelijk maken betekent meer dan een zak geld ter beschikking stellen. Ik merk dat wetenschappers het heel erg op prijs stellen om te vertellen over hun onderzoek, hun passie en de resultaten. Daarvan getuigen de interactieve video's die wij op de website hebben gezet.

Onlangs hebben we een derde video op onze website geplaatst. Deze video gaat over het hartspiermodel waar prof. Robert Passier aan werkt. Hij laat zien dat het kan: heldere resultaten door anders te testen. De video leidt u rond in zijn laboratorium. Prof. Passier vertelt u over zijn drijfveren om dit onderzoek uit te voeren. En nieuw voor ons: zijn onderzoek wordt heel helder uitgelegd aan de hand van een animatie.

Ik ben heel blij dat wij op deze manier een bijdrage kunnen leveren aan de verspreiding van kennis over proefdiervrij onderzoek. Ik hoop dat u onze video ook wil delen met uw vrienden en kennissen. Het onderzoek van Prof. Passier is uw hulp en extra aandacht meer dan waard! Alvast bedankt voor uw steun.

Marja Zuidgeest

Directeur Proefdiervrij

**Volg Proefdiervrij via social media
en www.proefdiervrij.nl**

Inhoud

- 04** Proefdiervrij onderzoek is een win-win situatie
- 06** Boekbespreking
- 06** Het huzarenstukje van staatssecretaris Dijksema
- 07** Dennis zegt
- 07** Nieuw plastinatieproject voor faculteit Diergeneeskunde
- 08** Hoe staat het eigenlijk met?
- 09** Zal ik iets DOEN of zal ik iets NALATEN?
- 10** Kom naar de derde editie van ons 'kijkje in het lab'-dag
- 11** Nieuwe aanpak biedt geweldige nieuwe mogelijkheden
- 12** De week van Mirjam en Marianne
- 13** Proefdier vrije artikelen
- 14** Onzinnig onderzoek
- 14** Lezersvraag
- 15** Historisch materiaal

Proefdiervrij is een win-w

Prof. dr. Robert Passier doet onderzoek aan het Leids Universitair Medisch Centrum (LUMC) waardoor het mogelijk wordt om kankermedicijnen voortaan op menselijke hartspiercellen te testen. Van bepaalde medicijnen tegen kanker is inmiddels bekend dat deze hartproblemen bij patiënten kunnen veroorzaken, terwijl deze bijwerkingen niet opgepikt worden bij proefdieren. Dit onderzoek wordt mede gefinancierd door Proefdiervrij.

Wat wilde je als kind worden?

Toen ik een jaar of tien was, beantwoordde ik deze vraag met 'ik wil zo hoog mogelijk komen' en een paar jaar later begon mijn fascinatie voor scheikunde. Ik kocht allerlei chemicaliën bij de apotheek, borg die op in een door mijn vader gemaakt rekje met allemaal potjes en deed daar allerlei proefjes mee. Mijn studie gezondheidswetenschappen was één grote voorbereiding op het doen van onderzoek. Toen ik dan ook mijn eerste stage deed in een laboratorium, voelde dat ook echt als het moment 'dat alles écht ging beginnen!'.

Voelt dat na al die jaren nog steeds zo?

Als Assistent in opleiding (AIO) werd mij de mogelijkheid geboden om onderzoek te doen naar hart- en vaatziekten. Omdat deze aandoeningen veel voorkomen in mijn familie, lag daar echt mijn fascinatie. Het huidige project is een combinatie van onderzoek naar hart- en vaatziekten en kanker. Mijn moeder heeft zelf kanker gehad, dus kan je je voorstellen dat ik nu dubbel gedreven ben.

Foto: Bas Kijzers

Waar gaat dit onderzoek precies over?

Robert Passier: 'Van bepaalde medicijnen tegen kanker is inmiddels bekend dat deze hartproblemen bij de patiënt kunnen veroorzaken, met soms een fatale afloop. We willen natuurlijk graag weten welke patiënten risico lopen. Dan kan de arts nog nauwkeuriger bepalen welk geneesmiddel nu wel of niet ideaal is voor een bepaald type kankerpatiënt. Daarom doen we nu onderzoek met behulp van uit menselijke stamcellen gekweekte hartspiercellen. Voor bepaalde aspecten zou zo'n proefmodel de werkelijkheid nauwkeuriger kunnen benaderen dan wanneer een proefdier gebruikt wordt. Als zo'n proefmodel werkt, kunnen medicijnen veel betrouwbaarder en effectiever gemaakt worden. Wat uiteindelijk natuurlijk veel beter is voor de patiënt. En zeker niet te vergeten voor het dier natuurlijk.'

Eerder konden stamcellen (cellen die in staat zijn om in een andere soort cellen te veranderen) alleen gewonnen worden uit menselijke embryo's. Door gebruik te maken van een nieuwe techniek, waarbij stamcellen zijn gewonnen door bewerking van menselijke cellen (waarbij de individuele genetische informatie behouden blijft), ontstaat een wereld aan nieuwe mogelijkheden tot het doen van proefdiervrij (!) onderzoek.

onderzoek in situatie

Waar werk je op dit moment aan?

We zijn nu in staat om uit stamcellen hartspiercellen te kweken, waarop we medicijnen kunnen testen. Het ontwikkelde hartspiermodel moet zichzelf nu bewijzen. Het onderzoeksteam analyseert of het model nauwkeurige resultaten geeft, met zo min mogelijk afwijkingen. Dit wordt onderzocht door gebruik te maken van materiaal van patiënten (biopsies) die behandeld zijn tegen kanker en al dan niet hartfalen hebben ontwikkeld. In de volgende fase van dit onderzoek gaan we op zoek naar aanwijzingen in de hartspiercellen waarmee we mogelijk vooraf kunnen voorspellen of bij gebruik van het kankermedicijn al dan niet bijwerkingen aan het hart optreden.

Hoe reageren andere wetenschappers op het feit dat dit onderzoek proefdiervrij is?

Er zijn steeds meer wetenschappers die open staan voor deze discussie en samen willen zoeken naar verbeteringen. Ik zie het als een belangrijke taak van wetenschappers om zich bezig te houden met actuele maatschappelijke discussies. Steeds vaker blijkt dat proefdiervrije methoden betere en veiligere resultaten geven. Het is een win-win situatie; proefdieren worden vervangen en de resultaten van het onderzoek zijn van hogere kwaliteit.

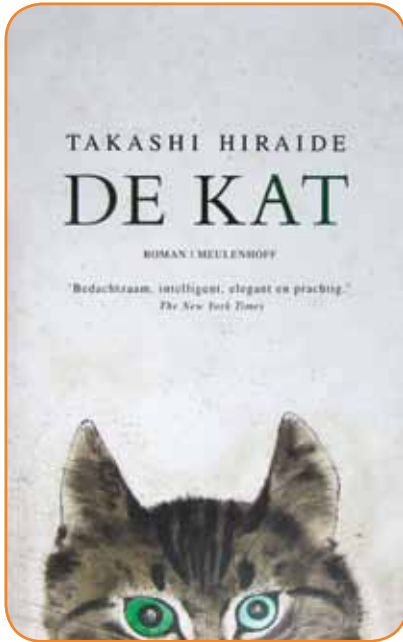
Foto: Bas Kijzers

Je hebt nu meer werk aan de coördinatie van het onderzoek en zit minder vaak zelf achter de microscoop. Vind je dat niet jammer?

Het doen van onderzoek is prachtig, maar nu heb ik het overzicht over verschillende projecten. Ik kan ervoor zorgen dat die projecten zo goed mogelijk op elkaar worden afgestemd. Het geeft een geweldig gevoel om de ideeën die je hebt ook daadwerkelijk in teamverband kunt uitvoeren. Ook als de resultaten niet van mij persoonlijk zijn, is dat wel iets waar ik aan heb meegewerkt en waar ik natuurlijk heel erg bij betrokken ben. Daar kan ik net zo trots op zijn.

Hoe ervaar je de samenwerking met Proefdiervrij?

Vorig jaar deed Proefdiervrij een oproep aan haar donateurs om een deel van mijn onderzoek te financieren. Dat dit zo'n groot succes was, had ik niet verwacht. Het was enorm stimulerend om te merken dat onder de achterban van Proefdiervrij zo'n grote betrokkenheid leeft met mijn onderzoek. Dat was echt hartverwarmend. Ik vind het dan ook erg leuk om meer over mijn werk te mogen vertellen in de video's (bit.ly/onderzoekpassier) die Proefdiervrij heeft opgenomen en ik ben heel erg benieuwd naar de reacties van de kijkers!

Boekbespreking

De kat van Takashi Hiraide

Een boek dat over een dier gaat en in zoveel recensies wordt bejubeld mogen we hier niet onbesproken laten. En inderdaad, het is een prachtige hypnotiserende novelle.

Gaat het boek over de relatie van een schrijversechtpaar met hun 'aanloopkat'? Of gaat het over de relatie van het echtpaar, die verandert naarmate de kat vaker langskomt? Wat doet dit dier eigenlijk met die mensen? En wat is er nu eigenlijk precies gebeurd met Pukkie?

Waarom zoveel lezers in de ban van dit boek zijn, is misschien wel omdat dit boek, met al haar poëtische beelden, de mogelijkheid biedt om een eigen verhaal te lezen. Dat klinkt misschien raar, maar dat geeft een fijne aanleiding om dit heerlijke boek meteen weer opnieuw te lezen.

Politiek

Het huzarenstukje van staatssecretaris Dijksema

Eindelijk heeft ook Nederland een vernieuwde Wet op de dierproeven. Vlak voor het kerstreces is het gelukt om deze door de Eerste Kamer te krijgen.

De procedure loopt al sinds 2003, ónvoorstelbaar. Toen is de opdracht gegeven tot evaluatie van de Wet op de dierproeven uit 1997. Dat heeft toen tot veel opschudding in wetenschappelijke kringen geleid. Daarna heeft het nog jaren aangesudderd met stakeholders-meetings, overleg met Brussel etc.

In 2010 is de Europese Richtlijn tot bescherming van proefdieren uitgekomen.

Maar het heeft dus nog tot eind 2014 moeten duren voor eindelijk ook wij een vernieuwde Wet hebben. Sharon Dijksema en haar ambtenaren hebben er hard aan getrokken, sinds het dossier Proefdieren naar het ministerie van Economische Zaken is overgegaan. Proefdiervrij is blij dat we dit dossier kunnen afsluiten. En dat iedereen nu meer tijd kan besteden aan stimuleren van andere teststrategieën, zonder proefdieren.

Dennis zegt

Geen kaaskoppen maar knappe koppen!

Ik heb nooit gesnapt waarom mensen in Nederland kaaskop worden genoemd. Ik ben dol op Hollandse kaas, begrijp mij goed, maar als ik zie hoeveel verschillende soorten kaas uit andere landen komen, heb ik echt bewondering voor de mensen die dat kunnen maken. Ik kan er met mijn kop dan ook niet bij dat het nu juist de Nederlanders zijn die kaaskoppen worden genoemd.

Waar ik ook enorme bewondering voor heb zijn Nederlandse onderzoekers. Neem nou doctor Passier die echte stukjes menselijk hart kan laten groeien. Die gebruikt hij om te zoeken naar manieren om mensen beter te maken zonder dat het hart wordt beschadigd. Laat ik maar niet proberen om dit uit te leggen, dat heeft doctor Passier eerder in dit magazine al veel beter gedaan. Wat is het toch geweldig dat er steeds

meer onderzoek wordt bedacht waarbij geen proefdieren worden gebruikt. Maar wat ik toch echt het allermooiste vind, is dat er steeds meer slimmeriken bijkomen die laten zien dat proefdiervrije technieken compleet nieuwe vormen van onderzoek mogelijk maken.

Als het aan mij ligt krijgen Nederlanders een nieuwe bijnaam. Geen kaaskoppen, maar knappe koppen!

Nieuw plastinatieproject voor faculteit Diergeneeskunde

Dankzij de bijdragen van onze donateurs is het mogelijk om nieuwe plastinaten te financieren waardoor in de toekomst veel proefdieren worden vervangen.

Proefdiervrij financiert in samenwerking met de faculteit Diergeneeskunde te Utrecht opnieuw een project om proefdieren in het onderwijs te vervangen.

In dit project worden achttien overleden konijnen geplastineerd, waardoor zij in de toekomst tientallen proefkonijnen gaan vervangen. Deze konijnen zijn na overlijden via het dierdonorcodicil door diereigenaren gedoneerd aan de universiteit.

Bij het plastineren van de konijnen wordt alle vloeistof aan het lichaam onttrokken en vervangen door siliconen. Op deze manier zijn ze tientallen jaren houdbaar en vervangen ze zo'n tien konijnen die anders per jaar zouden worden gebruikt.

In het biomedisch en diergeneeskundig onderwijs werken ongeveer 175 studenten jaarlijks met deze plastinaten. Met behulp van de plastinaten kunnen de studenten de anatomie van het konijn uitvoerig bestuderen zonder iedere keer nieuwe konijnen te gebruiken.

Nieuwsgierig geworden? Op onze website staat een film waarin wordt getoond hoe plastineren nu precies werkt en hoe daarmee dieren in onderwijs worden vervangen!

bit.ly/plastineren

Foto: Dreamstime

Hoe staat het eigenlijk met?

Het loopt weleens anders dan je verwacht...

In 2010 startte het proefdiervrije onderzoek van dr. Hans van Leeuwen en dr. Marjolein van Driel naar uitzaaiingen van kanker naar bot. Nu, vier jaar later, is dit project afgerond met hele mooie resultaten. Wat is het onderzoeksteam te weten gekomen?

Hans van Leeuwen

Marjolein van Driel

Kun je uitzaaiingen voorkomen?

Het is heel ingrijpend om te horen dat je kanker hebt. Maar nog veel erger is het als er sprake blijkt van uitzaaiingen. Van borst- en prostaatkankercellen is bekend dat ze een hoog risico geven op uitzaaiing naar het bot. Kunnen we daar meer over te weten komen, of, nog beter, kunnen we dit voorkomen? Dat was het onderwerp van het onderzoek waar Marjolein van Driel en Hans van Leeuwen zich bij het begin van hun onderzoek op richtten.

Nieuwe route

Waar we op hoopten was dat kankercellen konden worden herkend op mogelijk risico op uitzaaiing.

Het gedrag van kankercellen bleek zo grillig, dat het vooralsnog niet mogelijk is om voorspellingen te kunnen doen. Daarentegen kwamen ze wel tot heel andere ontdekkingen.

De grote ontdekking

Al bij het begin van het onderzoek was

ontdekt dat bot- en kankercellen, als deze samen werden gebracht, elke keer anders op elkaar reageerden. Zo werd ontdekt dat het een groot verschil maakte of kankercellen samen kwamen met jonge of met oudere botcellen. Bij levende organismen, zoals de mens, wordt constant nieuw botweefsel aangemaakt. Ons bot bestaat dus altijd uit jongere en oudere cellen. Wat Marjolein en Hans uiteindelijk ontdekten was dat 'oudere' botcellen in staat zijn om de groei van kankercellen te remmen. Dit in tegenstelling tot 'jongere' botcellen die veel kwetsbaarder zijn.

foto Bas Kijzers

Onder de microscoop wordt bekeken hoe de samengebrachte bot- en kankercellen reageren op elkaar en mogelijke medicijnen. De kankercellen zijn hier op het computerscherm heel goed te zien omdat ze groen oplichten.

Andere behandelmethodes

Met deze ontdekking in het achterhoofd kunnen we heel anders aankijken tegen behandelmethodes. Waar nu naar wordt gezocht zijn methodes om botcellen beter weerbaar te maken. Met dit nieuwe inzicht zal vervolgonderzoek plaatsvinden.

Bekijk onze interactieve video

Bent u nieuwsgierig geworden, wilt u meer weten en de onderzoekers leren kennen? Kijk dan naar onze interactieve video.

bit.ly/interactieve_film

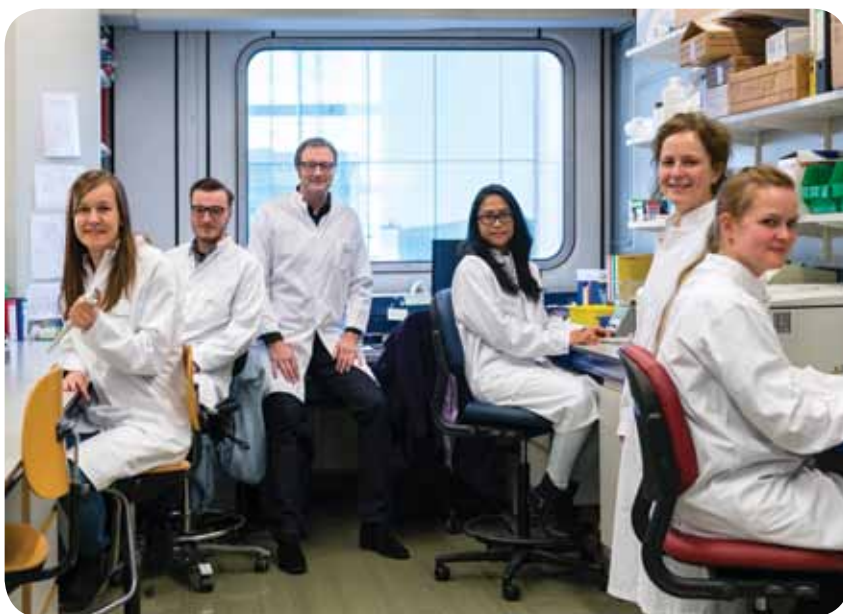

foto Bas Kijzers

De heer Van Dijk heeft Proefdiervrij opgenomen in zijn testament, hier zijn verhaal en oproep om zijn voorbeeld te volgen:

Zal ik iets **DOEN** of zal ik iets **NALATEN**?

Dat is nu het mooie van Proefdiervrij: je kunt iets doen door iets na te laten!

Ik denk dat iedereen die donateur wordt van Proefdiervrij iemand is die nadenkt over het leven, idealen heeft, een zinvol leven wil leiden en natuurlijk van dieren houdt.

Vanwege al die bovengenoemde redenen ben ik zelf al jong lid geworden van de stichting die nu Proefdiervrij heet en heb ik later een testament laten maken waarin deze stichting een belangrijke plaats kreeg. Zo kan ik tegenover al het kwaad dat in de wereld gebeurt iets goeds stellen: liefde voor en mededogen met mijn medeschepselen. Denk nou niet: ach, dat is toch maar een druppel op een gloeiende plaat, wat heeft het voor zin. Nee, als er maar voldoende druppels zijn, koelt de plaat af.

In dit tijdschrift lees ik iedere keer weer over zinloze en wrede proeven, waarbij het gaat om zuiver wetenschappelijke nieuwsgierigheid. Ik lees over proeven voor de ontwikkeling van was- en schoon-

maakmiddelen waarmee we de wereld toch niet schoon kunnen krijgen. Daar is iets anders voor nodig: liefde van allen voor allen!

Natuurlijk is er wetenschappelijk onderzoek nodig voor nieuwe geneesmiddelen, vaccins en transplantatiemethoden, maar daarvoor zijn er al veel alternatieven. Als gevolg van de huidige technische ontwikkelingen kunnen veel dierproeven worden vervangen door het gebruik van weefselkweken, computermodellen, chemische analyses of audiovisuele materialen. Gelukkig zijn er in ons land bevlogen wetenschappers die werken aan nog meer methodes om dierproeven te vervangen, maar onderzoek kost geld, veel geld. Is het niet geweldig als je daar door middel van een schenking of opname van Proefdiervrij in je testament een bijdrage aan kunt leveren?

Wim G.J. van Dijk, Arnhem

Op deze foto zie je onze (inmiddels helaas overleden) kat Persephoné, roepnaam Perry. Wij hebben die naam indertijd gekozen omdat het begint met 'pers', en Perry was een Perzische poes.

Maak de proefdieren uw erfgenaam

Wilt u meer informatie over dit onderwerp, bestel dan de brochure 'Maak de proefdieren uw erfgenaam'.

U kunt hem aanvragen via de e-mail: oostendorp@proefdiervrij.nl of door te bellen met Diana Oostendorp 070 306 24 68.

Meer informatie vindt u ook op: www.proefdiervrij.nl/bijdragen/nalaten. Indien u Proefdiervrij reeds in uw testament heeft opgenomen, horen wij dat ook graag.

Proefdiervrij betaalt geen successierechten, omdat zij bij de belastingdienst is aangemerkt als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Zodoende wordt al het geld van een legaat of erfenis gebruikt voor de vervanging van proefdieren.

Koekjesbakken voor Proefdiervrij!

Tessa Zandstra uit Molkwerum (Friesland) heeft samen met de andere kinderen uit haar klas koekjes gebakken voor Goede Doelen.

Zij hield een betoog om iedereen ervan te overtuigen dat een deel van de opbrengst ook naar Proefdiervrij moest gaan. Tessa bedankt!!

Kom naar de derde editie van ons 'kijkje in het lab'-dag

Op 9 mei is het zo ver! Dan is de derde editie van ons 'kijkje in het lab dag'. Deze keer gaan we naar het Erasmus Medisch Centrum in Rotterdam. Proefdiervrij nodigt u graag uit om wetenschappers te ontmoeten, de discussie aan te gaan en vernieuwend proefdiervrij onderzoek van dichtbij te bekijken. Het belooft weer een energieke dag te worden. De wetenschappers van het Erasmus MC en wij hebben er zin in. U ook?

Claudia Haug:
'Ik wil Proefdiervrij heel graag bedanken en feliciteren met deze dag. Dat Proefdiervrij er voor heeft gekozen om niet de focus te leggen op zielige dieren, maar te laten zien welke resultaten er worden behaald, vind ik een heel goede keuze.'

foto: Merlijn Hoek

foto: Bas Kijzers

De heer Oost: 'Natuurlijk lees je de informatie over de stichting, maar ik zie deze dag als een mooie gelegenheid om nader kennis te maken met het werk van Proefdiervrij en te zien waar ze mee bezig zijn.'

Omdat wij de dialoog tussen onderzoekers en donateurs van Proefdiervrij van groot belang vinden, hebben wij gekozen voor een kleinschalige opzet. Daarom is er een beperkt aantal plaatsen beschikbaar. Heeft u belangstelling? Stuur dan een e-mail met uw adresgegevens naar: naber@proefdiervrij.nl of bel naar 070 306 24 68. Op basis van de voor-aanmeldingen zullen wij de uitnodigingen versturen.

Terugblik eerdere edities 'kijkje in het lab'

De eerste 'kijkje in het lab' -dag vond plaats op 25 oktober 2013 in het Leids Universitair Medisch Centrum (LUMC) te Leiden. Tijdens deze dag kregen

donateurs de kans om te kijken in het lab van het proefdiervrije huidmodel van dr. Suzan Commandeur en het hartspiermodel van dr. Robert Passier. De tweede editie vond plaats op 9 mei 2014 bij de faculteit Diergeneeskunde van de Universiteit Utrecht. Daar doken we in de wereld van proefdiervrij onderwijs. We kregen prachtige rondleidingen door het studielandschap en er was ruimte voor dialoog en discussie. Donateurs en wetenschappers waren erg enthousiast over deze ontmoeting. We nodigen u dan ook van harte uit om ook deel te nemen aan de komende derde editie die ongetwijfeld net zo inspirerend zal worden.

foto: Bas Kijzers

Anneke Wynia: Ik was heel erg benieuwd hoe het er in de praktijk allemaal uitziet. Ik vond vandaag heel interessant en ik heb ook gemerkt dat er heel zorgvuldig wordt omgegaan met proefdieren, eigenlijk steeds zorgvuldiger en ik hoop dat wij daar vandaag een bijdrage aan hebben kunnen leveren.

foto: Bas Kijzers

Nieuwe aanpak biedt geweldige nieuwe mogelijkheden

Op 4 februari was het wereldkankerdag. Een speciale dag waarop we stil stonden bij deze vreselijke ziekte en iedereen die er mee te maken heeft. Maar het is ook een dag om stil te staan bij de vooruitgang die de wetenschap al heeft geboekt om deze ziekte te bestrijden. Wist u dat ons Fonds Proefdiervrij Onderzoek zich onder andere richt op proefdiervrij kankeronderzoek? Een goede aanleiding om één van onze unieke onderzoekers in het zonnetje te zetten en haar te bedanken voor haar harde werken door niet alleen kankeronderzoek te verbeteren maar dit juist zonder proefdieren te doen.

Dr. Julie Nonnekens van het Erasmus Medisch Centrum (EMC) vertelt wat haar motiveert om proefdiervrij kankeronderzoek te doen: Julie: "Ik ben Julie Nonnekens en als wetenschappelijk onderzoeker werkzaam in de groep van Dik van Gent in het EMC te Rotterdam. In ons laboratorium werken we aan verschillende projecten om de fundamentele mechanismen van kanker en antikanker therapie beter te begrijpen. Helaas krijgen steeds meer mensen kanker en is kanker inmiddels de nummer 1 doodsoorzaak in Nederland. Dit betekent dat meer onderzoek nodig is om betere therapieën te ontwikkelen en mensen verder te kunnen helpen.

Hier werken wij allemaal hard aan! Zelf ben ik bijzonder geïnteresseerd in het beter begrijpen van het proces van de DNA schade die gemaakt wordt door antikanker therapie. Door dit proces beter te begrijpen, hopen we de verschillende therapieën te verbeteren, zodat meer mensen genezen van deze vreselijke ziekte. In een groot deel van mijn onderzoek maak ik gebruik van levend tumormateriaal afkomstig van patiënten. Dit tumormateriaal kunnen we in dunne plakjes een aantal dagen in leven houden en in die dagen kunnen we het effect van verschillende antikanker therapieën testen.

Deze nieuwe aanpak biedt geweldige nieuwe mogelijkheden tot het doen van onderzoek. Zo hopen we in de toekomst deze techniek te gebruiken voor 'personalized medicine' (vinden van een specifieke behandeling per patiënt). En ik kan dit onderzoek doen geheel zonder gebruik van proefdieren! Ik ben dan ook zeer blij dat Proefdiervrij dit onderzoek steunt zodat we samen kunnen werken aan een wereld die beter is voor mens én dier."

Wilt u meer weten over het onderzoek waaraan Julie werkt? Bekijk dan onze interactieve video (bit.ly/dna_schade) en kies zelf wat u wilt zien van het onderzoek. Wilt u meebouwen aan een wetenschap zonder proefdieren die beter is voor mens en dier? Help dan mee en doneer aan ons Fonds Proefdiervrij Onderzoek.

Succes op proefdiervrije wereld kanker dag

Op 4 februari was het wereld kanker dag. Op deze dag hebben wij extra aandacht gegeven aan het onderzoek van dr. Dik van Gent en dr. Julie Nonnekens.

Zij ontwikkelen nieuwe technieken voor het testen van nieuwe medicijnen en behandelingen tegen kanker, zonder tussenkomst van proefdieren. Julie: "Ik ben blij dat we samen met Proefdiervrij kunnen werken aan een wereld die beter is voor mens én dier."

foto's: Liselotte Zoetmulder

De week van Mirjam en Marianne

Maandag

Mirjam: 'Een rondje gemaakt langs iedereen om te vragen of er nog wensen zijn op het gebied van kantoorartikelen. Meteen de keukenkastjes even controleren om te zien of ik nog koffie en thee moet inkopen. Ook fijn dat er weer een paar gulle giften binnen zijn gekomen, dan zorg ik ervoor dat een paar mooie bedankbrieven op de post gaan.'

Mirjam frankeert de post

Dinsdag

Mirjam: 'Vandaag weer veel berichtjes van scholieren die een werkstuk doen of een spreekbeurt houden over dierproeven en proefdieren. Ik verbaas mij erover dat die aanvragen altijd in golven komen. Soms gaan er weken voorbij en dan ineens sta ik weer enveloppen te vullen met informatiemateriaal.'

Donderdag

Marianne: 'Er is een digitale nieuwsbrief uitgegaan, dat betekent dat er weer diverse mails worden gestuurd met een wijziging van het e-mailadres. Het is belangrijk dat onze donateursadministratie op orde is, zodat alle nieuwsbrieflezers van ons laatste nieuws op de hoogte zijn.'

Vrijdag

Marianne: 'Het eerste dat ik elke ochtend doe, is de mail controleren op nieuwe bestellingen voor onze webwinkel. Het leukste is het als er een bestelling binnenkomt voor een schilderijtje. Dan sturen mensen een foto van hun huisdier en dan maakt mijn vriendin Jeanne, die ken ik echt al mijn hele leven, daar een prachtig schilderijtje van.'

Marianne maakt een schilderijtje verzendklaar

Op woensdag komt Boeffie mee naar kantoor.

Woensdag

Mirjam: 'De woensdag is de gezelligste dag van de week, want dan zijn we allebei op kantoor en neem ik Boeffie mee. Marianne en ik spreken meteen af wanneer we weer samen naar een Bedrijfs hulpverlening (BHV) cursusdag gaan. Dan zijn we weer op de hoogte van de laatste ontwikkelingen van bijvoorbeeld brandpreventie.'

Marianne: 'ook handig om even wat taken te kunnen verdelen, dan houd ik de telefoon in de gaten en kan Mirjam even boodschappen doen voor kantoor. Als Mirjam terug is, kan ik mooi gaan inventariseren of we nog genoeg enveloppen en briefpapier in voorraad hebben.'

LENTE
aanbiedingen
van proefdiervrije
artikelen
OP=OP

Bestel nu proefdiervrije artikelen

Op deze pagina vindt u een selectie van de artikelen van Proefdiervrij.

A. NIEUW! De hond als medemens van Pauline Slot

BEDRAG

Dit boek gaat over de band die Pauline Slot had met haar Molly. Het boek is erg vermakelijk, ontroerend en vooral een prachtig monument voor Molly. **€ 16,95**

B. Jouw dierschilderij

Een olieverfschilderij (10x10cm) van jouw huisdier aan je muur? Dat kan! Jeanne van Lier-Haring schildert portretten van huisdieren. Stuur een scherpe foto van het dier naar vandenende@proefdiervrij.nl, dan maakt zij er een mooi olieverfportret van. **€ 24,95**

C. Speciale aanbieding van SOap7!

Twee heerlijk geurende verwenzepen, diverse combinaties, met extra korting voor onze lezers van SOap7. **€ 13,50**

D. Verjaardagskalender!

In het kader van een afstudeerstage (kunstacademie ArtEz te Zwolle) maakte Lyza Mazur deze prachtige verjaardagskalender. Met deze kalender (formaat A5) help je mee om het proefdierenleed terug te dringen. **€ 16,50**

E. Pluis

Aan jonge kinderen uitleggen dat je met respect met dieren om moet gaan, is geen gemakkelijke klus. Gelukkig is er nu het boek 'Pluis is het ZAT'. Daarin wordt een wijze les op een wel heel leuke manier verteld. **€ 17,95**

TOTAAL BEDRAG

Ondergetekende machtigt hierbij Proefdiervrij om éénmalig onderstaand bedrag te incasseren

Rekening

Naam

 m/v

Straat

Postcode/plaats

Handtekening

Op www.proefdiervrij.nl/winkel vindt u deze en andere artikelen. Nieuw in de winkel zijn artikelen die vrijwilligers speciaal voor Proefdiervrij hebben gemaakt. Met hun hobby helpen deze vrijwilligers Proefdiervrij in de strijd tegen proefdierenleed. Stuur deze bon naar: Proefdiervrij, Groot Hertoginnelaan 201, 2517 ES Den Haag. De bon faxen kan natuurlijk ook: 070 - 306 24 64

€ 16,95

€ 24,95

€ 13,50

€ 16,50

€ 17,95

Onzinnig onderzoek

Fatale kleefkracht

Voor ons mensen is het bizar om een gekko ondersteboven over het plafond te zien lopen. De zolen van een gekko zijn bedekt met miljoenen vertakte haartjes die gebruik maken van de zogeheten 'Van der Waalskrachten', dat er op neerkomt dat op een heel slimme manier gebruik wordt gemaakt van de onderlinge aantrekkingskracht van moleculen.

Foto: Dreamstime

Sinds kort is deze techniek ook toegepast op kunstmatige gekkozolen waarmee je tegen een ruit op kan klimmen. Dat is een mooi nieuw voorbeeld van een nieuwe technologie die is afgekeken van dieren.

Het kan ook anders. Het is een bekend gegeven dat ook dode gekko's blijven 'kleven'. Maar onderzoekers in Californië wilden de 'kleefkracht' van levende en dode gekko's met elkaar kunnen vergelijken en maakten daarvoor vijf gekko's dood. En wat bleek? De dode dieren zaten even stevig vast als de levende.

Lezersvraag

Waarom maakt Proefdiervrij geen gebruik van schokkende foto's?

Af en toe krijgen we de vraag waarom Proefdiervrij geen schokkende foto's laat zien. 'Daar kan je toch een veel groter publiek mee bereiken?', is de achterliggende gedachte.

Van Proefdiervrij is inmiddels redelijk bekend dat we geen foto's van gruwelijk dierenleed plaatsen. Maar onze vrijwilligers aan de stand kregen vroeger vaak te horen dat mensen niet dichterbij wilden komen: 'Ik wil niet kijken, want ik vind die foto's zo akelig', was dan het commentaar van voorbijgangers. Of je daarmee echt een groter publiek bereikt is maar de vraag.

Behalve het afschrikwekkende effect zijn er belangrijker redenen om geen gebruik te maken van dergelijke foto's. Bij Proefdiervrij staat voorop dat proefdieren moeten worden vervangen. Daarom stimuleren wij de ontwikkeling van proefdiervrije onderzoeksmethoden. Anders gezegd: wij willen op een positieve en realistische manier werken aan de oplossing van het dierproevenvraagstuk. Daar horen geen

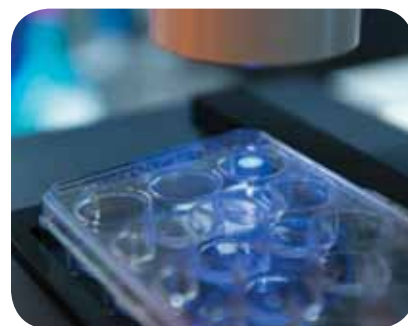

Foto: Bas Kijzers

Anders testen geeft heldere resultaten

plaatjes bij van zielige dieren, want dat is nu net wat wij niet willen.

Historisch materiaal

Op 24 april is het wereldproefdierendag. Daarom bij deze een terugblik op gedenkwaardige wereldproefdierendagen in het verleden.

1995: In het kader van onze cosmeticacampagne brachten we een bezoek aan de vestiging van de Bijenkorf in Amsterdam, waar de directeur klaar stond met getekende verklaringen, waardoor het eigen merk van Bijenkorf kon worden toegevoegd aan onze lijst van proefdiervrije cosmetica. Zo werd een protestactie een feestje!

1998: Bij het proefdieren centrum in Rijswijk werd een kleinere versie van ons monument geplaatst

1996: Ter gelegenheid van ons honderdjarig bestaan werd in Voorschoten een 'Monument voor het proefdier' onthuld.

2000: actiedag in Leiden

Foto: Christel Walters

1999: waarom zijn het altijd mensen die deelnemen aan sponsorlopen? In de bossen bij Bilthoven werd een evenement georganiseerd. De 'hondensponsorloop' was een succesvol onderdeel van deze dag.

Foto: Jeroen Cohn

Een sprong in de tijd: In 2014 vond ons eerste Facebookcollege plaats. Voor meer informatie over Wereldproefdierendag in 2015, volg ons op Facebook en Twitter!

Marathon lopen voor Proefdiervrij

Proefdiervrij stelt aan u voor: Yöran Micka!

Op 12 april gaat Yöran de Rotterdam Marathon lopen. 'Ik wil graag mijn beste beentje voor zetten en geld inzamelen voor het goede doel.'

Hoe lang heb je voor deze marathon getraind?

'Ik loop sowieso zo'n drie keer per week hard, maar mijn trainingen voor de marathon zijn begin dit jaar begonnen. Tijdens de trainingsperiode loop ik 4 à 5 keer per week hard. Deze trainingen variëren van intervaltrainingen tot lange duurtrainingen, met als piek een duurloop van ongeveer 35 kilometer. In een gemiddelde trainingsweek loop ik ongeveer 60 kilometer hard.'

Wat motiveert jou om voor Proefdiervrij hard te lopen?

'Ik ben ervan overtuigd dat we met de hedendaagse kennis en technologie er voor kunnen zorgen dat er geen dierproeven meer uitgevoerd hoeven te worden. Op deze manier wil ik mijn steentje bijdragen aan de inspanningen die Proefdiervrij hiervoor doet.'

Hoe kunnen mensen jou sponsoren?

'Iedereen kan mij sponsoren via mijn pagina www.justgiving.nl/yoran-loopt-rotterdam. Alle beetjes helpen! Wij wensen Yöran heel veel succes!

